

010
CP79

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ
В УМОВАХ ПЕДАГОГІЧНОГО ВУЗУ**

Тези доповідей та повідомлень
науково-практичної міжвузівської конференції

Частина 1

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ
СТУДЕНТІВ ПЕДВУЗУ**

КРИВИЙ РІГ 1992

АКТИВІЗАЦІЯ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ – УМОВА ФОРМУВАННЯ
ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИКИ /у вокальному
класі/

Величчям сьогодення в спеціальній підготовці майбутнього вчителя музики все більше значення надається виконавським аспектам його професійної діяльності як музиканта. Адже в класі потрібно не тільки вміти розказувати про музику, навіть образно і яскраво, а й дати можливість учням почути музику в живому виконанні. Тому важливою задачею в плані підготовки майбутнього вчителя музики є активізація його творчих здібностей. На жаль, учбовий план загальноосвітніх шкіл будується на основі збільшення потоку інформації, накопичення знань, а не на розвитку творчого потенціалу учнів.

З раннього віку ті паростки здібності, які можна бачити у кожної дитини, важливо не загубити навчанням, а розвинути. В дійсності ж після закінчення школи на навчання до вузу приходять більш чи менш навчені виконавці, що не вміють самотійно і творчо думати. Саме тому ми ставимо перед собою задачу активізувати

творчі здібності майбутніх вчителів музики шляхом навчання їх імпровізації у вокальному класі.

Ми пропонуємо систему, що включає два етапи навчання вокальної імпровізації.

Перший етап:

1. Ритмо-інтонація

1/ На задану інтонацію - "запитання" учень повинен придумати інтонацію - "відповідь" /інтонація може включати в себе один, два інтервали/.

2/ Необхідно придумати до простого ритмічного малюнка інтонацію /можливі різні комбінації/.

2. Простий мотив, ладова імпровізація

1/ Учитель наспівує мотив, який організований ритмічно і закінчується нестійким звуком ладу. Студент повинен придумати і заспівати логічне завершення музичної думки.

2/ Заспівати мотив в ладу, змінюючи ритм.

Другий етап, складніший за змістом, будується на тих втіленнях та навичках майбутніх учителів музики, які були отримані на першому етапі дослідження. Наступним кроком у розвитку творчих здібностей студентів є імпровізація на основі гармонізації.

Заняття будуються в такій послідовності:

1. Створити мелодію

1/ Придумати мелодію, якщо задано розмір, темп, характер майбутнього твору.

2/ Створити мелодію на заданий поетичний текст. Важливо відчувати темпоритм вірша, образний світ його та передати це в музиці.

3/ Придумати будь-яку мелодію за своїм смаком.

2. Варіювання теми

1/ Заспівати підголосок до мелодії.

2/ Співати мелодичну лінію і грати на інструменті другий голос.

3/ Застосувати мелізми.

3. Варіювання фактури

Сюди входить завдання імпровізації у вокальному та вокально-інструментальному ансамблях на основі /трьох-та чотирьох-голосся, з використанням елементів поліфонії /канону, народнопісенної підголосочної та імітаційної поліфонії/.

Вдосконалення імпровізації у вокальному класі дає ефективні результати: укорочує шлях оволодіння співочими навичками, привчає творчо мислити, розриває емоційно-образну сферу, викликає зацікавленість до самостійного оволодіння виконавським майстерством.

Студенти з увагою ставляться до цього нового виду вокальної роботи, що має істотні переваги над рутинним заучуванням вокальних творів.

Маючи інтонаційний базис, отриманий у процесі вокальної імпровізації, майбутні вчителі музики краще розуміють класичну вокальну музику, значно вищий їх професійний рівень як музикантів-педагогів.

Л.Л.Бугенко /Луганський педінститут/

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Зміна соціально-культурної ситуації у суспільстві неминуче приводить до зміни основних поглядів на людину, на особистість. У нових соціальних умовах людина постає перед нами як створіння, передусім, духовне, а не економічне. Забезпечення вирішення багатьох сучасних задач визначає важливу роль школи, яка повинна формувати "самозоряну зосередженість" /А.П.Чехов/, цілісну, всебічно розвинуту людину.

Виховати гармонійну особистість може тільки Особистість, висококультурний, професійно підготовлений педагог. На жаль, і це відзначається багатьма дослідниками, до всебічного розвитку особистості учня у цілісному педагогічному процесі сучасний вчитель не завжди готовий. Тому важливою справою вищої освіти повинна стати підготовка вчителя-Особистості, вчителя-Майстра.

Сучасний вчитель повинен не тільки глибоко знати свій предмет, володіти різними методичними засобами, але й мати ерудицію, високий рівень духовної культури, глибину методологічного мислення, постійне прагнення до творчості.

Єдність професійної, загальнокультурної та соціально-моральної підготовки майбутнього вчителя може бути досягнена лише на основі культурологічного, особисто-діяльного, індивідуально-твор-